

CONSTEL·LACIÓ SOCIETAT DOCTOR ALONSO

DEL 28 DE NOVEMBRE A L'1 DE DESEMBRE DE 2019
DEL 5 AL 8 DE MARÇ DE 2020
I, 2 I DEL 9 AL 12 DE DESEMBRE DE 2020

MERCAT DE LES FLORS

CASA DE LA DANSA

TEMPORADA
2020/21

**LLISCAR
SUAUMENT
CAP A
INDRETS
INESPERATS**

Actualment, pocs projectes artístics abasten un camp poètic i dramaturgic tan ampli i divers com el de la Societat Doctor Alonso. Si una intenta fer un repàs als seus treballs, troba infinits camins possibles, incomptables fils per estirar a fi d'intentar treure l'entrellat de la seva proposta. Tota aquesta amplitud i diversitat podria convertir els nostres esforços per apropar-nos al seu treball en una tasca extenuant i segurament estèril: al final, després de recórrer els seus camins i cabdellar cada fil possible, continuariem embolicades en una combinació extravagant de categories. Què cal fer, doncs? Com ens podem apropar a la seva proposta?

Imaginem el següent: un ambient fosc, l'angle d'una taula de pedra. A sobre, un tapís fet un garbuix que crea una superfície inestable. Al damunt, una sofisticada copa feta amb una conquilla de nàutil. Davant de la copa, un plat de plata col·locat al caire del tapís i de la taula. Sobre el plat, una delicadíssima caixa de porcellana xinesa, amb la tapa lleugerament oberta perquè dins hi ha una cullereta. Enganxada a la porcellana hi ha una llimona a mig pelar, amb la pell que encara no ha estat enretirada del tot i que dibuixa una espiral que penja fora del plat i s'aboca al buit. A la imatge, hi ha molts més objectes, però de la mateixa manera que els ja descrits, tots semblen anunciar una possible catàstrofe que faria que tot acabés per terra, trencat. M'imagino la natura morta que Willem Kalf va pintar cap a l'any 1662 (Museu Nacional Thyssen-Bornemisza). Aquesta situació de tensió, aquest drama, parla, per descomptat, de la fugacitat del temps i de l'amenaça de l'instant. Sobretot, però, parla d'un cos absent, d'un cos que sembla que s'hagi escapat de l'escena just abans que nosaltres la miréssim, deixant rere seu aquesta situació d'inestabilitat i amenaça de ruïna, deixant enrere la representació, aquesta imatge que nosaltres veiem ara. El que m'interessa d'aquest quadre és precisament aquest cos esmunyedit que ha aconseguit esquivar la nostra mirada.

Hi ha en el projecte coreogràfic i dramaturgic de la Societat Doctor Alonso una fugida decidida de la representació autoritzada. De la mateixa manera que aquest cos s'escapa de la imatge, sembla que el seu projecte consisteix a sostenir un desplaçament constant que fa que la mirada convencional sempre arribi, d'alguna manera, tard. Com si es tractés d'una llebre que, en cada ocasió, aconsegueix escapar, àgil, del caçador. En aquest sentit i, de la mateixa manera que en la natura morta de Kalf, per a Societat Doctor Alonso sembla que això que en diem «posada en escena» seria el que es deixa enrere: un espai d'absència on ressona l'eco d'una acció que ha passat abans que hi hàgim arribat.

La prolífica diversitat que caracteritza la Societat Doctor Alonso fa que en escena sempre passin coses precioses. Tota mena de cossos, tota mena d'espais. Tota mena d'accions. Com en el quadre, però, tots aquests paisatges vius serveixen per fer realitat un desplaçament essencial que fa lliscar el drama fins a indrets que no es veuen i cap a temps en què no s'és. És a dir, el que s'explica passa fora del marc de representació, en aquest espai entremig en què la consciència dels espectadors inevitablement entra en joc com un personatge més de la representació.

Així, podríem dir que les obres de la Societat Doctor Alonso passen tant en escena com fora d'escena. Per això, potser, una manera possible d'apropar-se a aquesta Constel·lació podria ser, en primer lloc, intentar posar en pràctica aquest cos esquiu de la natura morta i no deixar-nos atrapar per les paraules conegudes, les etiquetes autoritzades; és a dir, per la mirada convencional que només veu el que apareix dins del marc normatiu. D'alguna manera, és com arribar a la funció vestides d'incertesa. I després, l'endemà potser, un cop els ecos de l'acció s'hagin extingit, escoltar el que queda dins d'una mateixa de tot el que ha passat. Aleshores, potser, tota aquesta rica i fugissera diversitat poètica i dramaturgic que caracteritza Societat Doctor Alonso, es revelarà com una simple però insistent recerca de l'Un, del que no té Nom i esquiva la imatge. Potser, després, n'hi haurà prou amb l'inesperat i dolç regust per saber que s'ha entès alguna cosa, que ha passat alguna cosa, en efecte...

Jaime Conde-Salazar

PREGO NO SER PRES A LA LLEUGERA

I.- (...) i ell que em diu: "Este tal "dilluns tancat" debe ser un artista muy importante por aquí, porque hoy en el periódico hemos visto que el tío expone en casi todos los museos de la ciudad"

O.- No!

I.- Sí!

O.- Però és que hi ha cada nom... de companyies d'arts escèniques també, eh?

I.- És això de "Com fer coses amb paraules": que el nom ja faci la primera performance, que les paraules actuïn...

O.- Són els "Actes de la parla"... i a *El desenterrador* i a *Y los huesos hablaron* els de la Societat Doctor Alonso (veus? Què et deia?) sí que feien una mena de recerca coral dels sentits de les paraules... de mica en mica, entre els assistents... era allò del llenguatge com un flux que es fa entre tots, la parla com a repetició i diferència...

I.- O sigui: el performer com a arqueòleg? L'espectador com a filòleg?

O.- I l'espai escènic com a lloc arqueològic, com a memorial...

I.- ... ostres, però això quin format tenia? Era "teatre"?

O.- ... era com la construcció d'un monument però... no monumental, al contrari: un monument com un sot, una excavació...

I.- Un monument antimonumental, dinàmic, immaterial? Una mena d'espai imaginari, en construcció?

O.- Efímer, fràgil... I al Club Fernando Pessoa hi havia aquesta trobada introspectiva en plan grup d'autoajuda, no? On el llenguatge era tota una cosa com com com com... un un un un intent ridícul d'expressar-se, de comunicar-se.

I.- Ridícul? Què vols dir? Però si... si tot és representació, si tot és performance... si el poder es basa en l'escriptura, i la cultura és un palimpsest... aleshores, potser l'únic que ens pot arribar a salvar són els... forats, les falles, les contradiccions entre...

O.- I això a què ve, ara?

I.- ... doncs ve a que... precisament... cal entrar en aquestes esquerdes, per veure què hi ha allà dintre, no?

O.- Què vols dir amb "allà dintre"?

I.- A les costures, als descosits... per eixamplar-los, estirant, empenyent... per crear un "espai" o un "àmbit" que abans no existia... un solc en el discurs, penetrant en l'espai aquest que és precisament on habita, on existeix el cos...

O.- El cos... la cosa...

I.- ... el cos tremolós, que és ell mateix la bretxa de... sota... entre... la figura i la representació, la matèria i el significat...

O.- ...

I.- ... el cos suspès entre l'antiguitat i la modernitat... el cos de la Isadora Duncan quan, de matinada, va pujar a ballar tota sola al teatre de Dionís d'Atenes i, palplantada davant de la mola del Partenó, va tenir la sensació que tots els seus somnis "esclataven com bombolles brillants de sabó"...

O.- Oh!

I.- ... el cos entre l'experiència i el relat, la profunditat i la superficialitat, l'interior i l'exterior, la imatge i les vísceres...

O.- Una mica com quan cagues mirant el mòbil?

I.- Com??!!

O.- ...

I.- Deia... a veure... el cos entre allò real i allò abstracte, el personatge i la persona

O.- Crec que ja m'ha quedat clara, la idea.

J..... El cos com a trànsit i contradicció entre els dos moments: el de la conformació delirant de la subjectivitat, amb el nen que mira el mirall i entén que és i serà UNA persona...

O.- ???

I.- I la dissolució estressada de la subjectivitat, dispersa entre signes, en les especulacions que ens fragmenten, les pantalles (o els escenaris) com miralls trencats i alterats, que ens retornen imatges on ja no... no ens reconeixem...

O.- I el cos entre la infància i la vellesa? Com en el díptic *Sobre la mort i Sobre la bellesa*? El dramaturg com a sociòleg?

I.- Imatges que són... no sé si vas veure la peça aquella sobre Andrei Rublev que van fer els Doctor Alonso, on a partir de la peli del Tarkovsky, sobre el pintor rus d'ícones, muntaven tot d'escenes absolutament primitives i lentes i hipnòtiques i d'una abstracció insòlita...

O.- Saps? Em preocupa que aquests dos s'estiguin tancant d'aquesta manera les portes de Broadway.

I.- Doncs res, que els pintors russos al segle XV resulta que no pintaven segons la perspectiva lineal o albertiana, la de l'art occidental, que és simbòlica perquè promet un punt de vista únic i una profunditat... i en canvi, la "perspectiva invertida" reflecteix les coses "tal com són" a l'altre món, i no com aparenten en aquest (però això ho deia un teòleg, eh? No és que ho digui jo) i per això en aquelles ícones les formes apareixen com deformades, abalançant-se sobre nostre...

O.- I això... pregunto: que té cap relació amb la solitud radical en què ens trobem immersos... segons diu la fenomenologia... que situa cadascú a la seva bombolla, percebent els fragments distorsionats de la realitat... que ens arriben com escorços del real, llençats contra nostre???

I.- Però és que... saltes d'una cosa a l'altra, emboliques la troca... digues: ara de què estem parlant, exactament?

O.- Només és una... intuïció.

I.- I ara que ho dius... fixa't que, en algunes danses contemporànies... sí que fa l'efecte que ja és impossible la visió completa i composta, i més que veure el cos, la coreografia, el moviment... percebem a partir de llampecs, via dramaturgies que omplen la dansa-teatre o el teatre-dansa d'"erràncies" (sí és que interpreto bé el que deia l'André Lepecki), d'errors i d'itineràncies, de fluïdeses, esdeveniments i trànsits...

O.- ...

I.- Amb el cos que ha desaprès tot el que... i s'ha anat deslliurant de les càrregues feixugues de la dependència de la melodia i de la composició, com en el *Root of an Unfocus* del Merce Cunningham, del 1944, i també s'ha després de la narració i del virtuosisme. ...la dansa que ja no vol ni glamur, ni espectacle, ni estil, ni emocions, ni sentiments corpredors, tal com deia el No Manifesto de la Yvonne Rainer, el 1965... i que, després de colpejar-se, i d'esbufegar, i de suar la cansalada... se'ns presenta com un cos... desdibuixat, un cos desenfocat...

O.- Com el cos nu de la ballarina, com una matèria espectral, de la *Introducció* a la introducció, sobre l'acte i la potència, on tot era tan real com un fantasma i tan eteri com una arquitectura feta amb palillus...

I.- Ecuradents. En algunes d'aquestes peces dels Alonso sembla com si... no sé... com si provessin de desfer l'ambre per treure'n l'insecte de dintre... de decapar el vernís de les coses... de desfer el que era una roca dura i freda i opaca i pesada... insondable i inexpugnable... per extreure'n el magma calent i...

O.- Una roca? De quina roca parles, ara? Quina mena de metàfora és, aquesta?

I.- Però clar, el que quedarà després del desplaçament o de la transformació serà segurament una altra forma estranya, com tot de bassals allà enmig... i aquestes taques o traces... creus que són... reals, realistes, abstractes, abstretes... ?

O.- No ho sé... a la manera dels poemes aquells de l'Ashbery? On "tot passa al seu amfiteatre i s'hi recrea, però l'acció és el corrent fred i espesseït d'una desfilada"... on "cada part del conjunt es desfà"... on el coneixement s'expressa sense forma i a batzegades, transformant-se successivament, com en una amalgama...

I.- No sé si em posaria tan esplèndid... crec que ara mateix no es pot descartar cap escenari però... si parles dels Doctor Alonso, has de considerar tot de... l'austeritat en els recursos?

I l'ascetisme en els temes? I el rigor en els tempos? Què té a veure, aquesta supercontenció monacal i minimalista, amb la proliferació cubista i l'esquitxada de grumolls figuratius que practica l'Ashbery? A què treu cap, aquesta comparació?

O.- Què vols dir?

I.- Doncs que no té res a veure, perquè...

hi ha creacions que són autèntics brolladors, desassossegants i exuberants, i n'hi ha d'altres que... Crec que ells, en canvi, tracten sobretot de concretar i compactar i... per així deixar el màxim d'espai a l'espectador, no?

Comptant amb què tot art és processual, i que el sentit també pot ser localitzat, intens i concentrat, però... anar emergint i pujant i creixent de mica en mica... vull dir que cert art necessita el seu temps... fins i tot si parlem de les arts escèniques, que són pràctiques "del moment present", no?

O.- O sigui, que el dramaturg també és un...xaman? O un cuiner?

I.- És que... fa dècades van ser les arts plàstiques, les que van esdevenir "teatral" ("antiarquitectòniques", en deien els crítics formalistes, apocalíptics i alarmistes) perquè expandien el seu camp, incloïen l'experiència del públic... i les arts escèniques, en lloc d'exhibir obres tancades, concloses i autònomes, també poden funcionar com a realitzacions escèniques, desplegaments, copresències... que van incorporant igualment el cos, l'espai mental i la intimitat de l'espectador... per tal de deixar-lo... existir? O per permetre-li el seu lloc, el seu temps, desfent expectatives i cedint cert control per... per tal que puguin emergir les seves interpretacions i preocupacions, els seus dubtes, fent fins i tot possibles les seves... distraccions? Hola?

O.- Ah! L'altre dia em vaig sorprendre a mi mateix en ple espectacle del Cirque du Soleil donant-li voltes a la cuina d'Ikea que em vull instal·lar, distret amb les mides de la cantonera que no m'acaben d'encaixar... Va ser una mica decebedor, la veritat...

I.- Però jo ara pensava més aviat en... les obres (vull dir les de teatre i dansa, no les reformes a la teva cuina) obertes i aparentment senzilles, austeres i aparentment lleugeres...

O.- Diàfanes? Tipus loft? Com una cambra tota blanca blanquíssima, resplendent, sense mobles, únicament amb fileres arreglades de testos pautant el paviment... i cada test amb una flor, i cada flor com un secret, com un record.

I.- Espectacles poc espectaculars, com un clar al bosc, obert per tal de fer reposar la mirada i el pensament...

O.- ...

I.- I no et parlo només del "contingut", de la "història", del "missatge", del "tema". també ho dic pel que fa a l'espai, al dispositiu escènic. Per exemple, a *Wanted*: es pot saber quina mena d'espectacle és aquest, que deixa sueltos un parell de cowboys, deambulant per la ciutat, al llarg del Festival Grec? Tocant l'harmònica, fent un numeret de xarlatans del Far West...???

O.- Els artistes com a rodamosors? Això ho vaig veure a *La naturalesa i el seu tremolor*; allà tots escapàvem del TNC, sortíem cames ajudeu-me del temple de la contemplació... i allà dintre del mausoleu ja no hi quedava res... ni tan sols un erm amb un arbre sec,

ni una simple boca balbotejant... i és que per algun motiu el Beckett va rosegat i corcar com un tèrmit les estructures del teatre, deixant-lo als ossos... i després d'ell, el pas següent no és doncs abandonar l'edifici teatral, abans no ens caigui a sobre?

I.- Exacte, i pels auriculars et preguntaven: tu com veus la realitat? Com et relaciones amb el món?

O.- Una mica com quan a l'ordinador et surt el missatge aquell de: "Hi ha actualitzacions del software disponibles".

I.- I aleshores ja no és suficient ni la black box del teatre, ni el white cube de la galeria d'art, ni la zona grisa de la vida quotidiana i rebregada... cal sortir per anar a l'encontre de "les coses", que sigui l'espectador qui s'abalanci sobre les coses...

O.- L'espectador com un aventurer? El públic a la recerca de l'arca perduda?

I.- I a *Anarchy*, en canvi, cadascú del públic tocava una guitarra elèctrica... l'espectador ja no estava castigat en una cadira a les fosques i en silenci, sinó que... era com si... el públic assaltant l'"orquestra", oi?

O.- És que... la tragèdia era... era litúrgia i després ja va ser ficció... primer ditirambe i després text... primer vivacitat i després una mica rotllo...

I.- I doncs?

O.- Doncs que potser calia en algun moment un retorn a certa... rauxa, heroisme... a l'enfrontament al desconegut, al temut, a la foscor... deixant de banda la "zona de confort" (que es diu ara) del melodrama i de la catarsi...

O.- L'artista com a... heroi?

I.- ... o com a voluntari... temerari i extravagant que... com algú que s'exposa a la intempèrie, que surt dels límits de la convenció, del teatre... també de tot això anava l'*Antologia fantasma* que van fer els Doctor Alonso amb els estudiants adolescents, amb allò dels "Artistes en residència" (fa tres o quatre anys més o menys)

O.- ... que feia dels artistes uns... pedagogs?

I.- Sí, lligant la intimitat dels alumnes amb la ciutat. Hi ha uns vídeos a internet (busca'ls!) on es veuen els estudiants avançant per un carrer cap a la muntanya, com un escamot d'il·luminats... Allò sí que eren "obres didàctiques"!!

O.- Carai... tot això em recorda aquella escena de carrer... l'analogia que feia Brecht amb la descripció d'un accident, com a mètode actoral distanciat, analític, després... on l'actor havia de facilitar el fet de treure les coses de sota de la manta de la normalitat que les cobreix, per tal de dislocar-les i fer-les inusitades a ulls de l'espectador...

I.- Sí! Altre cop el descobriment, eh? Els pintors russos aquells es prenen la perspectiva com una meditació i una aproximació a les coses i... i mooooolts anys després, als anys 50 i 60, va ser l'Allan Kaprow qui celebrava que "l'art repren el vell paper de la filosofia" com a crítica de la vida, no? Qui afirmava que l'art ha de "desvetllar" les ambigüitats i les experiències que ens ofereix la...

O.- La què?

I.- ... la V-I-D-A. I així difuminava les fronteres entre vida i art. Era quan les pintures del Jackson Pollock ja feien xup xup i brollaven i s'expandien, des dels marcs cap a l'observador... i el Kaprow proposava que ja era hora de deixar de fer "quadres" o "pintures" d'una punyetera vegada... i anunciava la nova tasca dels creadors: la de mostrar "com per primera vegada" el món que sempre hem tingut al nostre voltant, PERÒ sempre hem ignorat...

O.- Perquè ens ha passat desapercebut?

I.- O perquè estàvem massa ocupats o distrets fent o mirant altres coses! I deia que aquests artistes revelarien tot d'esdeveniments i d'actes insòlits (els "happenings" i tal) a partir de materials provinents d'arreu... tant dels cubells de la basura

O.- De la brossa.

I.- De la brossa. Com dels vestibuls d'hotel, del carrer, dels somnis, d'informes policials, d'accidents de cotxe, etcètera, etcètera...

O.- Ah! El retorn del real? El performer ara convertit en... antropòleg?

I.- ... però de sobte el Kaprow... PAM!! Frena, derrapa, atura el seu discurs clarivident i profètic, i deixa anar: "Ruego que no se me tome a la ligera"

O.- Perdona?

I.- Bé, ell ho escriu en anglès, ara t'he dit la traducció al castellà, perquè trobo que en la traducció encara fa més gràcia... però en l'original diu: "I urge that this be not seen as a simple issue"

O.- No és simple, però... jo tampoc ho complicaria més del compte, no? Fa estona que no sé on vols anar a parar.

Ivan Alcázar

La Societat Doctor Alonso, dirigida per Tomàs Aragay (director de teatre i dramaturg) i Sofia Asencio (ballarina i coreògrafa) es va crear l'any 2001; ha construït un llenguatge que troba una de les seves claus fonamentals en el concepte del desplaçament. De situar quelcom fora del seu lloc, àmbit o espai propi per indagar com aquest desplaçament modifica el llenguatge, tant pel que fa a la seva gramàtica constitutiva com pel que fa a la lectura que un observador en pot fer. Desplaçar per desvetllar quelcom. Aquesta maniobra de desplaçament s'ha revelat com un eina eficaç per generar espais de discurs poètic que posi en qüestió l'estatus quo de la nostra comprensió de la realitat.

SOBRE LA BELLESA

 Coproducció Mercat de les Flors

Aquesta peça posa el Temps en escena, però no el pas del temps o la nostàlgia pel pas del temps o el drama del pas del temps, sinó el temps mateix com a matèria. El centre únic del discurs són l'energia i les possibilitats de moviment de cossos de gent que ja ha arribat als 70 anys. Més que coreogràfic, podríem definir *Sobre la bellesa* com un treball escultòric que deixa entreveure l'absència de moviment com a forma d'estar construint també espai i temps a cada moment. Acompanyats al piano per Agustí Fernandez, vuit persones grans executen diversos moviments, desplaçaments i gestos, en un fresc abstracte i internament silencios.

**DEL 28 DE NOVEMBRE
A L'1 DE DESEMBRE 2020
20 H. DG 18 H
SALA MAC
60 MIN
12€**

Idea original i direcció Tomàs Aragay /
Composició musical i interpretació Agustí
Fernández / **Interpretació musical** Jordina Millà /
Assistent direcció Sofia Asencio / **Interpretació i
creació** Iñaki Arregui, Salvador Baena, Maria Teresa
Fors, Constantina Puche, Antonio Ramírez, Eulàlia
Sariola, Andreu Teixidor, Mª Lluisa Torras, Mercè
Vallverdú / **Suplents** Eduard Ràfols i Mercè Trias /
Espai escènic i il·luminació Cube.bz / **Vestuari
dels intèrprets** Societat Doctor Alonso /
Producció executiva Imma Bové / **Distribució**
Sara Serrano

Coproducció Mercat de les Flors, Societat
Doctor Alonso, Festival Grec, Théâtre Archipel
de Perpinyà / **Amb la col·laboració** Fundació
Teatre Lliure

CONTRAKANT

© Societat Doctor Alonso

 Coproducció Mercat de les Flors

Projecte d'investigació entorn la figura del filòsof alemany Immanuel Kant i les seves teories sobre l'espai i el temps. La companyia vol posar en dubte els famosos "a priori" segons els qual Kant diu que veiem i entenem la realitat, treballar amb la idea de que són els objectes i les accions les que creen espai i temps, i no les estructures ni les idees a priori que parteixen del nostre intel·lecte i que són inevitables, com afirma Kant. I també que aquesta idea a priori del temps va ser i és la que va generar el gran fantasma del futur, base innegable de tota la pràctica econòmica i política que sustenta el sistema capitalista en el qual vivim.

Direcció Tomàs Aragay i Sofia Asencio /
Creació i interpretació Ruben Ametllé, Tamara Ascanio, Sofia Asencio, Lluç Baños, Txubio Fernandez, Hipólito Patón, Maria Vera / **Espai escènic i il·luminació** Cube.bz / **Vestuari** Jorge Dutor / **Selecció musical** Rubén Lardín / **Producció executiva** Imma Bové / **Distribució** Sara Serrano

Coproducció Mercat de les Flors i Societat Doctor Alonso / **Amb la col·laboració** Teatre Jardí de Figueres, Graner fàbrica de creació, L'Animal a l'Esquena Celrà, Ajuntament de Bàscara

DEL 5 AL 8 DE MARÇ
21 H | DG 19 H
SALA MAC 90 MIN
16€

ANDREI RUBLEV, UNA PANICONOGRAFIA

La proposta pren com a punt de partida i títol la pel·lícula d'Andrei Tarkovski rodada el 1966, en la qual el pintor iconogràfic Andrei Rublev (1360 - 1427) fa un llarg viatge a la Rússia medieval per pintar els frescos de la catedral de l'Assumpció del Kremlin.

L'obra del singular pintor, amb el seu estil iconogràfic únic, provoca en l'espectador un impacte i un recolliment interior a causa de l'ús de la perspectiva invertida, que ens parla de l'art no pas com un retrat de la realitat, sinó com una realitat entre les realitats. La companyia revisita aquesta peça estrenada al Festival Temporada Alta de 2015 per continuar investigant en els nombrosos moments formals, sons i materials que hi ha a escena i d'aquesta manera aprofundir en aquest diàleg.

La companyia recomana el visionat de la pel·lícula Andrei Rublev d'Andrei Tarkovski per un millor aprofundiment de l'obra.

© Pau Fabregat i Fundació Catalunya La Pedrera

Al Mercat de les Flors comptarem cada dia amb convidats que conversaran sobre temes que tenen a veure amb el cinema de Tarkovski i amb preguntes que estan dins de la pel·lícula *Andrei Rublev* (1966).

Dimecres 9, **Tamara Djermanovic** i **Joan Marimon** dialogaran sobre *L'Art com a coneixement*.

Dijous 10, **Eulàlia Valldosera** i **Victòria Cirlot** dialogaran sobre *Mística i art*.

Divendres 11, **Andrés Duque**, **Diana Toucedo** i **Rubén Lardin** dialogaran sobre *El cinema de Tarkovski*.

Dissabte 12, **Julia Spinola** i **Laia Estruch** ens parlaran sobre *El cànon estètic versus la barbàrie*.

Direcció Tomàs Aragay / **Dramatúrgia** Sofia Asencio / **Creació i interpretació** Sofia Asencio i Nazario Díaz / **Col·laboració en la creació** Virginia García del Pino, directora de cinema / **Espai escènic i il·luminació** Cube.bz / **Espai sonor i vídeo** Dani Miracle / **Producció executiva** Imma Bové / **Distribució** Sara Serrano

Coproducció Temporada Alta, Festival Alt de Vigo, Fundació Catalunya La Pedrera / **Amb la col·laboració** La Caldera - Barcelona

DEL 9 AL 12 DE DESEMBRE
18 H
SALA PB
2H SENSE PAUSA
16 €

ORIGEN DEL DESENTERRADOR

SOFIA ASENCIO
FRAGMENT DEL LLIBRE
EL DESENTERRADOR

És quan el món s'estreny que un vol fer un forat.

Un forat és una possibilitat. Un intueix d'alguna manera que les coses estan tortes, que la veritat no és una troballa que es manifesta davant dels nostres ulls, sinó que és el resultat d'un moviment físic; es tracta de posar el cos cap per avall, no girar l'objecte que mirem, sinó girar nosaltres mateixos. Quan es torna a la posició inicial i es torna a mirar l'objecte, aquest ja no és el mateix ni, de fet, nosaltres tampoc.

Aquesta relació paradoxal amb el coneixement és la que va guiar els primers passos del Desenterrador.

La paraula, aquest quant que posem a la realitat i que no s'hi ajusta mai totalment, ens és necessària per tocar-la; és el mitjà per reconèixer cada cosa, tocar-la amb aquest quant i que el quant (la paraula) ens toqui a nosaltres.

Torno de nou a aquest món estret.

En aquell moment, per allà el 2013, m'ho semblava, tremendament estret. Per què? Perquè hi havia, i hi ha, un excés d'aire i poc resguard. Havia perdut la connexió entre les coses, sobretot tenia, i crec que encara tinc, molts lapsus entre els meus pensaments i la meua manera d'expressar-los.

Els conceptes i les idees semblaven no tenir límits; servien tant per definir com, sobretot, per esborrar, afegir boira o, en el millor dels casos, encobrir o tapar la cosa mateixa.

Però on eren les coses?

Això em demanava jo...

En aquell temps jo estudiava filosofia amb un professor particular, anava cada dimarts a casa seva, a Girona, i en una habitació plena de llibres em parlava de metafísica. Deia Aristòtil que el moviment era allò que succeïa entre la potència i l'acte, que una pedra és una estàtua en potència (la pedra és potència de...) i l'estàtua vindria a ser acte, un cop l'escultura ha estat enllestida. Per explicar-ho millor, jo sóc adulta en acte i anciana en potència, i segons ell el que succeeix entre un estat i un altre és el moviment o, dit d'una altra manera, el canvi.

Al meu voltant tot era potència (potència cap on?... potència de què?...) Aquest "què" era el que a través nostre les paraules havien deixat d'acollir.

Així, en la meua necessitat de saber on eren les coses, no en tenia prou de veure l'edifici i dir "edifici": la qüestió era veure un edifici i saber que en alguna altra part concreta del món hi havia una pedrera.

El món té límits, i tot, ja sigui físic o metafísic, té un pol negatiu, una font o un mar i un mirall que ens mostra la imatge al revés per tornar-nos a recordar, com diu GK Chesterton en el seu llibre Ortodòxia (en aquest cas parlant de la cristiandat), aquesta reflexió que em faig meua per parlar de la nostra situació al món i la nostra capacitat de relacionar-nos amb ell: «... *els veritables arguments a propòsit de la religió giren al voltant de la qüestió de si algú que neix de cap per avall pot arribar a saber quan està de cap per amunt. [...] La condició normal de l'home no és la condició d'assenyat; la seva condició normal és una anormalitat.*»

© Isabella Bugmann

Aquesta anormalitat era i és la qüestió. Que de vegades per veure-hi hàgim d'aclucar els ulls, anul·lar un sentit; que una vegada pronunciem un so dirigint-nos a algú o a alguna cosa ja som fora d'eix, o que ja hi érem abans fins i tot de parlar.

I allí fora hi havia un munt de paraules escrites pertot arreu "felicitat", "llibertat", "justícia", "revolució", "tristes", "sol", "expansió"... una gran boira ho cobria tot, una boira blanca i difusa sobre la qual les paraules eren projectades com hologrames buits.

Ara mateix, després de gairebé sis anys, em sembla exageradament dramàtica la sensació de buit que realment vaig percebre.

Intentar entendre totes aquestes coses sens dubte em va fer rodar el cap, i un cop més la solució va ser el límit.

Haviem de delimitar un territori i anar-hi com més endins millor.

I així va ser com vam convidar la Silvia Zayas, en Jordi Claramonte, la Bàrbara Sánchez i en Jaime Conde-Salazar. Davant nostre els vam formular la pregunta: «com podem desenterrar una paraula?». I ens vam posar a treballar per aclarir aquest com.

Durant el curs 2013/14 aquest grup d'excavadors vam fer cinc residències en què, acompanyats en cada lloc per una vintena de convidats vinguts de diferents àmbits i interessos, vam perfeccionar l'eina de l'excavació de paraules, sempre treballant des de la pràctica, amb una idea més pròxima a la captació i comprensió que no pas a la generació d'una cosa nova.

Es tractava de parlar i usar una manera concreta d'articular la paraula pensada que convertís la conversa en un cor o corografia, ja que, mentre el discurs avançava, es produïa el moviment i era en les pauses entre una veu i una altra que es generava el ritme. A poc a poc vam anar trobant els exercicis que ens ajudaven a preparar el nostre cos per a la resonància; al mateix temps que el dispositiu conversacional s'anava aclarint a força de delimitar les possibilitats de la parla, amb la finalitat de contenir el pensament perquè, gràcies als altres, la paraula llisqués cap a aquest lloc on el com i el què es confonen.

Diu Zhuang Zi:

«La nansa serveix per agafar peixos; agafat el peix, oblida't de la nansa. El parany serveix per caçar conills; caçat el conill, oblida't del parany. La paraula serveix per expressar la idea; compresa la idea, oblida't de la paraula. I jo, com podria trobar un home que hagi oblidat les paraules per poder parlar amb ell?».

CONVERSA AL VOLTANT DE SOBRE LA BELLESA

**Amb els autors
Sofia Asencio, Tomàs Aragay
(Societat Doctor Alonso),
Ernesto Collado i la participació
de Bea Fernández i Mònica
Muntaner (La Poderosa).**

Ernesto Collado és un creador escènic amb qui hem compartit projectes, vida i reflexions al voltant del teatre durant molts anys. Ell ha vist les tres versions d'aquesta peça i té, per tant, una mirada que abarca tot el procés d'existència de la mateixa. També ens acompanyaran la Bea Fernández i la Mònica Muntaner, responsables de La Poderosa i del Cicle Hacer Historia(s).

Sobre la bellesa és una peça que posem, ja que fou estrenada l'any 2002 al Teatre Lliure dins el marc del Festival GREC. Així doncs en aquesta reposició hi ha quelcom que evidentment té a veure amb la història i el temps. I la peça mateixa té una relació formal directa amb el temps físic, cronològic i escènic.

**29 DE NOVEMBRE
18:30 H
FOYER**

© Societat Doctor Alonso

TALLER D'EXCAVACIONS DE PARAULES

Un projecte de creació i investigació escènica al voltant del cos i les paraules. *El Desenterrador* posa la mirada a la paraula i la seva relació amb el cos i l'acció. La corpologia de les paraules és aquella propietat que tenen no només de crear i designar el món físic, sinó la de generar un món ètic, un sistema polític i un ordre social

EL TALLER

L'excavació és un mecanisme pedagògic al voltant de les paraules, el llenguatge, el diàleg i els valors ètics que ens conformen, que permet a tothom col·laborar per intercanviar coneixement i millorar la capacitat de raonar, d'escoltar i construir de forma conjunta un discurs.

L'excavació permanent invita a qui la visita i l'experimenta a endinsar-se a una doble reflexió mitjançant una pràctica:

- Per una part sobre l'ús de les paraules, el llenguatge i els seus mecanismes.
- I per l'altra, sobre determinats valors fonamentals de la nostra comunitat i el seu paper o significació teòrica i pràctica a la societat contemporània.

El taller consisteix en una conversa pautaada i guiada per un expert on, amb una sèrie de normes que els participants van aprenent i han de respectar; es tractarà de desenterrar una paraula determinada i arribar entre tots al "sentit" primigeni del valor a partir del qual s'invita a treballar.

És en el procés conjunt de recerca d'aquest significat profund i primigeni de la paraula on, mitjançant aquest mecanisme de conversa reglada, apareixen els mecanismes, "sentits", contradiccions i paradoxes del llenguatge i la paraula en el seu ús comú i compartit.

TALLER D'EXCAVACIONS DE PARAULES

1 de desembre, de 17 h a 20 h

2 de desembre, de 16 h a 19 h

20€ / Abonats 10€

EXCAVACIÓ PÚBLICA

2 de desembre, 20 h

Inscripcions a mercatflors.cat

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *EL DESENTERRADOR*

Publiquem i presentem de la mà de l'Institut del Teatre de Barcelona en la seva col·lecció de materials pedagògics el llibre *El Desenterrador* en què recollim tota la feina duta a terme aquests darrers anys al voltant de la pràctica de la excavació de paraules.

Un llibre que ha estat pensat com a un manual que ha de permetre a qualsevol lector poder fer seva aquesta eina i desenvolupar-la en el seu context de treball propi.

Per tal d'escriure i recollir totes les mirades i reflexions possibles que donessin una mirada polièdrica i completa de la pràctica hem comptat amb la participació dels quatre col·laboradors amb els que vàrem iniciar la investigació ara fa ja cinc anys: Jaïme Conde-Salazar, Silvia Zayas, Jordi Claramonte i Bárbara Sánchez.

Tots junts hem escrit el llibre que compte amb les il·lustracions de Lluc Baños, un altre dels col·laboradors que ens han acompanyat al llarg de tot el procés de treball.

La presentació oficial del llibre anirà precedida dels dos dies del Taller d'excavacions de paraules.

2 DE DESEMBRE
19 H
SALA PB

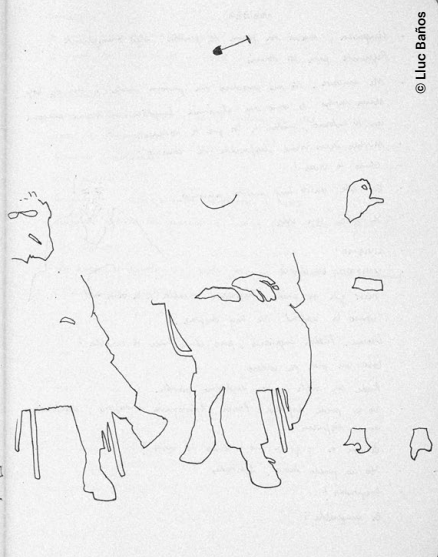

© Sadreth Doctor Alfonso

Teoría de la dilatación del tiempo.
 En reposo MITER
 y JUAN DIEGO
 En movimiento

La hora? 4 menos 10
 Qué hora es en Canarias? 3 menos 10
 Pasa un día una hora nueva? Franja horaria → MEXICO?
 CIMA / TIEMPO
 Lugar
 Tiempo en determinado momento
 1984 04/10/07 110

¿Cuánto lleva? 19 agosto
 ¿Cuánto más? Corno para, sobre el 3r grado, en un mes
 ¿Cuánto años tiene la humanidad? 5000 a.C. (7 6000)
 De cuando fecha el primer ser humano?
 ¿Cuánto lleva la tierra creada? Millones de años.
 5000 millones? No, me parece.
 Cuando se apagó el sol... o una estrella muerta

© Iluc Baños

MERCAT DE LES FLORS

CASA DE LA DÀNSA

CONSORCI FORMAT PER

Ajuntament de
Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

AMB EL SUPORT DE

MITJANS COL·LABORADORS

CATALUNYA
RÀDIO

el Periòdic

betevé

TimeOut
BARCELONA

ara.cat

COL·LABOREN

Sabadell
Fundació

VERI
AIGUA PER A DEL PRINCEP